ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 126. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го ЛИПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 8, 1976 No. 126. VOL. LXXXIII

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА ВИСЛОВЛЮЄ ВДЯЧНІСТЬ ЗА „ЛЕКЦІЮ" АМЕРИКАНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 200 РОКІВ ТОМУ

Філядельфія. — „Мені здається, що День Незалежности, Четвертого Липня, повинен бути святкований в Британії так само, як в Америці. Не з радощів сепарації американських колоній від британської корони, але із щирої вдячности Батькам-Основоположникам цієї великої Републики за те, що дали Британії дуже вартісну лекцію" — говорила королева Єлисавета II, прямий нащадок короля Джорджа III, за володіння якого З'єднані Стейти Америки проголосили свою незалежність 200 років тому. Королева Єлисавета, приїхавши на відвідини до ЗСА у зв'язку із святкуванням 200-річчя їх незалежности та промовляючи з цієї нагоди у Філядельфії, вияснила також в чому полягає та „лекція" Американської Революції, за яку Британія повинна бути вдячна Америці: „Ми втратили американські колонії, бо нам бракувало державного проводу, який у відповідному часі та у відповідний спосіб здав би те, що неможливо вдержати. Але лекція була добре вивчена. В черговому столітті з половиною ми стисліше придержувалися принципів Великої Хартії (Магна Карта), що була спільною спадщиною обох наших країн. Ми навчилися респектувати право інших володіти самими собою в їх власний спосіб. Це був наслідок досвіду, вивченого тверде шляхом в 1776 році. Без цього великого акту в користь свободи, виконаного в Індепенденс Голл 200 років тому, ми ніколи не були б перетворились з імперії в спільноту народів (Кс-монвелт)" — говорила королева Єлисавета у вівторок, 6-го липня 1976, в цьому історичному „місті братньої любови", в якому 200 років тому була проголошена Декларація Незалежности З'єднаних Стейтів Америки від Великобританії та до якого вона тепер прибула разом зі своїм чоловіком принцом Филипом, щоб цю незалежність спільно відсвяткувати і за неї подякувати. Королеву і її чоловіка ентузіястично вітали тисячі народу.

„Нехай дзвенить свобода"

На закінчення своєї короткої промови, королева Єлисавета повідомила, що вона привезла зі собою, як урочиловий подарунок для Америки, вилитий з тій самій ливарні, в якій був вилитий „Дзвін Свободи", ще один Дзвін Свободи, на якому є напис: „Нехай дзвенить свобода". Королева Єлисавета говорила:

„Цього ранку я бачила славний Дзвін Свободи. Його привезено сюди понад 200 років тому, коли Філядельфія була, після Лондону, найбільш англомовним містом у світі. Його (цей дзвін) вилито на пам'ятку Пенсильванійської Хартії Привілеїв, але він більше відомий із свого зв'язку з Декларацією Незалежности. Сьогодні, для відзначення 200-ліття цієї Декларації, я маю найбільшу приємність в імені британського народу передати народові З'єднаних Стейтів Америки новий дзвін. Він походить з тієї самої ливарні, що й Дзвін Свободи, але на боці цього дзвона з нагоди 200-ліття є слова: „Нехай дзвенить свобода!" Це є послання, в якому оба наші народи можуть з'єднатися та яке, я сподіюсь, буде лунати по всьому світі в майбутніх століттях" — закінчила свою промову королева Єлисавета.

Президент Форд і його кабінет, як також обидві Палати Конгресу, вітатимуть королеву Єлисавету у Вашінгтоні у четвер, 8-го липня, великим святочним обідом у Білому Домі.

Ню Йорк відвідає королева Єлисавета зі своїм почотом у п'ятницю, 9-го липня, і тут її вітатимуть з найбільшими почестями.

Королева Єлисавета II біля Дзвона Свободи у Філядельфії

УЧАСТЬ ОРГАНІЗОВАНОГО МИРЯНСТВА В ЄВХАРИСТІЙНОМУ КОНҐРЕСІ

Написав Василь Маркусь

В пресі вже оголошено програму і характер окремих імпрез, що їх в часі 41-го Міжнародного Євхаристійного Конгресу з Філядельфії плянує провести церковний Центральний комітет, очолений Владикою Василем Лостеном, Апостольським Адміністратором Філядельфійської Архиєпархії. Український католицький загал з нетерпінням бажав довідатися, хто очолить міжкрайову українську участь в цьому черговому Євхаристійному Конгресі. Гадалося, що подібно, як минулими разами, це буде наш Первоієрарх, Блаженніший Патріярх Йосиф, під чиїм патронатом відбудеться участь українців католиків у Філядельфії. Хоч оголошені програми виразно не подавали цього і не зазначували для Патріярха відповідної функції, існувало переконання, потверджуване з кіл Філядельфійської Митрополії, що Патріярх Йосиф прибуде і що подібно, як було в Мельборні, він очолить всю програму українців-католиків на Євхаристійному Конгресі. А з ним разом зберуться всі українські єпископи, щоб в черговий раз заманіфестувати свою єдність довкола Первоієрарха й засвідчити солідарність з переслідуваною Церквою в Україні.

Проте, останні вістки поважно затривожили усіх українців. Сподівана участь Патріярха зустрілася із перешкодами у Ватикані. Чи вони були ще з інших сторін — важко сказати. Але ми бачимо, що джерелом цих перешкод стала Римська Курія, бо це вона доручила Блаженнішому Йосифові не виїжджати з Риму. Ми покищо стримуємося від коментаря про цього чергового неприхильного потягнення Курії супроти Блаженнішого й нашої Церкви. Вистачить сказати, що, якщо це рішення не вдасться змінити й забезпечити приїзд Блаженнішого до Філядельфії, то це матиме прикрі наслідки внутрі нашої Церкви. Криза її без цього поглиблена, а її могла злагідити спільна зустріч Владик на чолі з Патріярхом.

Знов Великий Неприсутній

Вже трапилося раніше, що ватиканські чинники, які розпоряджаються дипломатичним пашпортом мешканців Ватикану, відмовили Патріярхові дозволу на виїзд до Америки. Українське мирянство і священики відчули це глибоко, як кривду нашій Церкви, і масово влаштовували збори на пошану неприсутнього Патріярха, називаючи їх „бенкетами, що не відбулися".

Хоч в декого з приводу останньої відмови огірчення межує з обуренням чи резиґнацією, то така реакція не може вдоволити цілого оборонного руху у нашій Церкві. Слід витримати до кінця і зберегти гідну й активну поставу в обличчі всіх труднощів. На заподіяну нам кривду ми повинні ще більше зміцнити свої ряди і заманіфестувати свою прив'язаність до особи й уряду Блаженнішого Патріярха.

Тому видається нам, що участь українських католицьких одиниць — парафій, громад і товариств в 41-му Євхаристійному Конгресі повинна бути далі численною й активною. Церковний Комітет не охопив всієї програми, що її українське паломництво готує на цей час. Подібно, як і мирянські організації інших народів, українці плянують ряд своїх організаційних та релігійно-культурних імпрез. У Філядельфії відбудуться в рямках Конгресу різні з'їзди цілого ряду католицьких організацій, американських і міжнародних, між ними й українські.

Українські мирянські з'їзди

Від довшого часу плянувався в Філядельфії в час Євхаристійного Конгресу статтовий з'їзд Українського Патріярхального Світового Об'єднання „За Єдність Церкви і Народу", що постало

(Закінчення на стор. 4-ій)

Заповідають світовий з'їзд української євангельської молоді

Вінніпег (А. Курдидик). — Від неділі 18 до неділі 25 липня 1976 у цій столиці Манітоби відбудеться вірочисто Другий Конгрес Української Євангельсько - Баптистської Молоді, яка з'їдеться не тільки з Канади та ЗСА, але й матиме, як гостей, більші групи тієї ж молоді з европейських та південно-американських держав. Конгрес організує і вестиме Українське Євангельсько-Баптистське об'єднання, яке очолює пастор Олекса Гарбузюк із ЗСА. Наради З'їзду та вечірні молитвенні збори проходитимуть у Коледжі Назарейн та в Театрі Плейгавз. Головним мотивом Конгресу є клич „Христос — єдина надія!"

На ранкових пленарних сесіях Конгресу будуть дискутовані та схоплені у відповідні постанови доповіді знаних пасторів УЄОб'єднання, — О. Гарбузюка, мгра О. Гурина з Каліфорнії, пастора В. Домашовця, мгра Миколи Брича, Ол. П'ятоха, М. Бахора та відомого зі своїх публікацій І. Барчука. Теми доповідей і нарад: „Євангельсько-Баптистська Церква в Україні" (М. Брич), „Відповідальність перед своїм народом" (В. Домашовець), „Євангелізація українських організацій" (О. Гарбузюк) та „Євангелізація нашого народу шляхом Біблії, сособистих зв'язків, літератури і радіобласності" (спільно пастори М. Бахор з Арґентини, Ол. П'ятоха з Канади та І. Барчук з ЗСА). Окремі англійські доповіді, програма для дітей та розваговї імпрези доповнюватимуть З'їзд.

Вечірні молитовні зібрання влаштовуватимуть учасники і гості Конгресу з участю місцевих ансамблів і солістів, — серед них співочої групи з України і такої ж з Південної Америки, квартету з Вінніпегу і тріо з Едмонтону, оркестри з Торонта та піаністів Ігора Домашовця, Марусі Поліщук, Р. Костева і Вікторії Міллер. Хорами, збірними й окремими, проводитимуть Іван Ковальський з Бразилії, Андрій Теслюк з Торонта, Іван Поліщук із ЗСА та М. Бахор з Арґентини. Все це диригенти, що мають уже платівки зі своїми ансамблями.

Як повідомлено, Другий Конгрес Української Євангельсько-Баптистської Молоді буде з кожного погляду цікавою імпрезою. Ближчі інформації можна дістати у Н. Мельника, 364 Роберта ст. та пастора І. Ковальчука, 239 Зіфорт евню, оба у Вінніпегу.

Кіссінджер закликає обидві партії до згоди у відношенні до закордонної політики

Вашінгтон, Д. К. — Державний секретар Генрі Кіссінджер заявив у вівторок, 6-го липня ц. р., що час виборів треба використати для розбудови „нової закордонної об'єднаної політики" цієї країни і всі дебати про цю політику повинні проходити „в дусі обопільного партнерства". Виступаючи з політичною промовою на обіді в Чікаґо, Кіссінджер апелював до обидвох політичних партій, Демократичної і Республіканської, не робити із закордонної політики спірної справи. Кореспонденти вважають, що заваги Кіссінджера стосуються його ранішої заяви, у якій він твердив, що президент Джеральд Форд і кандидат на президента з Демократичної партії Джіммі Картер мають менш - більш однаковий погляд на міжнародні політичні справи. Кіссінджер однак висловив застереження до деяких політичних заяв Роналда Ріґена, який також старається здобути номінацію на президента від Республіканської партії. Державний секретар вважає, що закордонна політика не може мінятися кожних чотири роки з приходом нової Адміністрації, бо це існує загроза, що американська закордонна політика може втратити стабільність, до чого уряд ЗСА не сміє допустити.

Совєти знову обвинувачують трьох американських кореспондентів

Москва. — Ройтер інформує, що редактор „Литературной Газеты", яка вже втретє підняла справу обвинувачення трьох американських кореспондентів за співпрацю з Сі-Ай-Ей, заявив у вівторок, 6-го липня ц. р., що він „дуже щасливий", що американський кореспондент подав справу обвинувачення до совєтського суду, бо, мовляв, редакція „Литературной Газеты" при збирала багато матеріялу проти кореспондента „Ньюзвік" Алфреда Френдлі та що цей матеріял, мовляв, не тільки вистачить для публічного засуду „американського джентлмена", але також для кримінального покарання, передбаченого совєтським законом. „Литературная Газета", крім Алфреда Френдлі, обвинувачує у співпраці з американською розвідкою також кореспондентів Крістофера С. Врена з „Ню Йорк Таймсу" і Джорджа Кримського з „Асошіейтед Пресс".

ГРУШЕЦЬКОГО ЗВІЛЬНИЛИ З ГОЛОВИ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УССР, ВАТЧЕНКО ЗАЙНЯВ ЙОГО СТАНОВИЩЕ

Олексій Ф. Ватченко

Київ — Газета „Радянська Україна" й інші совєтські часописи надрукували постанову Верховної Ради УССР про „увільнення тов. Грушецького І. С. від обов'язків голови Президії Верховної Ради Української ССР" у зв'язку з „виходом на пенсію" і рівночасно постанову про обрання на це становище Олексія Федосійовича Ватченка, депутата від Орджонікідзевської виборчої округи ч. 121 Дніпропетровської області. Постанову Президії Верховної Ради УССР підписали перший заступник голови В. Шевченко і секретар Президії Верховної Ради Я. Колотуха.

З поміщеної у „Радянській Україні" з 25-го червня інформації видно, що Олексій Ф. Ватченко українець, народився 25-го лютого 1914 року в сім'ї селянина. Член КПСС з 1940 р. Після закінчення в 1938 р. Дніпропетровського державного університету Ватченко працював учителем, директором середньої школи, був військовиком в часі Другої світової війни, працював завідуючим народної освіти у Дніпропетровську, а в 1948 р. переходить на „партійну роботу" і, почавши від XXI з'їзду компартії, підноситься все вище по партійній драбині, стає кандидатом у члени КПСС, а на XXIII з'їзді його обирають членом ЦК КПСС і членом ЦК Компартії України. Для повноти образу газета подає ще черговість нагород, що їх одержав „орденоносець" Ватченко „за заслуги перед Батьківщиною".

„Гостинний двір" на Подолі дістане первісний вигляд

Київ. — На Подолі, низькій частині міста Києва, вже з 1798-го року існував Контрактовий ярмарок, переведений до столичного міста з Дубна, який і став головним осередком торгівлі України й Росії. На місці окремих лавок вже в 1809 році почали будувати гостинний двір, який, дещо реконструйований, зберігся досьогодні. Щоправда будова його тривала ще 20 років, бо її затримала велика триденна пожежа Подолу в 1811 році, яка знищила понад 2 тисячі дерев'яних будівель, а потім — війна 1812 року. Тепер, завдяки старанням Валентини П. Шевченко, начальника відділу Українського спеціального науково-реставраційного виробничого управління, почалися заходи над реставрацією цієї історичної будівлі на її первісний вигляд, — про це інформує в „Радянській Україні" з 24-го червня І. Марченко, підкреслюючи слушність цього проєкту „через півтора століття" і ті вигоди, які дістануть кияни і їх гості з перебудованого торговельного центру, так потрібного місту, — який досі немудро „використовувався різними організаціями по-своєму, зокрема, як складські приміщення".

В перебудованому „Гостинному дворі" приміщуватимуться: салон-виставка меблів, показ спорядження кімнат, прокат потрібних речей, виконуватимуться ювелірні й граверні роботи, чищення і прасування одягу, ремонт кінокамер і годинників тощо, та „широкий асортимент промтоварової комісійної торгівлі". Газета подає також, що первісні цікаві пляни з 1809 року знайдені реставраторською в архівах Ленінграду і що архітектором їх був Л. І. Руска.

ВИЗНАЧНІ АМЕРИКАНЦІ ВИСТУПЛЯТЬ НА ВІДЗНАЧЕННІ „ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ" БІЛЯ СТАТУЇ СВОБОДИ

Ню Йорк. Н. Й. (УККА). — Ряд визначних американських політичних діячів як теж різні мистецькі виступи поневолених народів є на програмі „Тижня Поневолених Народів", що відбудеться цієї неділі, 11-го липня, о годині 1-ій по полудні, біля Статуї Свободи в ню-йоркському порті.

Між тими, що прийняли запрошення виступити з відповідними промовами, є мейор міста Абрагам Бім, сенатор Джеймс Л. Боклі, віцегубернатор Меріс Крупсак, конгресмени Джеймс Деляней і Маріо Біяджі, мейор Чікаґа Річард Дейлі, д-р Ку Ченґ-канґ з Тайвану та Авраам Шіфрін з Ізраїля. Головним промовцем буде проф. Лев Е. Добрянський, президент УККА та голова Крайового Комітету Поневолених Народів.

Відзначення відбудеться під гаслом „Салют 200-річчя Поневоленим Народам" і його влаштовує „Американський Комітет 200-річчя за Незалежність Поневолених Народів", що є спеціально створеною „ад гок" організацією, що складається з 50-ти робітничих юній, комбатантських та етнічних організацій метропольітальної округи м. Ню Йорку. АФП-КІО бере активну участь у відзначенні й її президент Джордж Міні візьме участь в програмі.

„Ціллю Салюту 200-річчя", — заявив проф. Добрянський, — „є зберегти живою надію на визволення серед численних поневолених народів, які не мають тих свобід, що їх маємо ми, американці".

Спеціяльні молитви в намірені поневолених народів відмовлять о. Флоріян Голдав з Румунської Православної Церкви, рабін С. Шор від жидівської конгрегації та о. шамб. Роберт Мескаль, від Української Католицької Архиєпархії у Філядельфії, який також виголосить проповідь під час св. Літургії в катедрі св. Патрика в Ню Йорку о год. 10-ій ранку.

В мистецькій частині програми виступлять етнічні ансамблі: хорвадська танцювальна група (Стефан Васич, директор), туркестанський танцювальний ансамбль (Сест Султан Манзур, директор), німецький баварський танцювальний ансамбль (Джері Гюґел, директор), білоруський жіночий ансамбль (Х. Борісєвець, композитор - директор), українська танцювальна група (п-і М. Осененко, директор), українські бандуристи (Роман Левицький, директор), черкеська танцювальна група (Альберт Карелі, директор) і литовський фольклорний ансамбль (п-і Дж. Матулітіс, директор).

В програмі також виступлять маловідомі в Америці китайські і в'єтнамські танцювальні групи.

Проводитиме програмою п. Лі Елвардс, секретар Американської Ради для Світової Свободи та д-р Володимир Душник, з рамени УККА.

Американський національний гимн та „Боже, благослови Америку" відспіває п-і Пенка Лямар, болгарська оперова співачка. Під час програми виступить також оркестра американських ветеранів.

Спеціяльною точкою відзначення буде „Апель Поневолених Народів", під час якого представник кожної поневоленої нації виступить перед публікою з національним прапором своєї поневоленої країни.

ПРОФ. ІВАН ЗАМША ВИДУЖУЄ ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ ОКА

Проф. Іван Замша, секретар Управи УВАН в ЗСА, 22-го червня перейшов операцію катаракту ока в Юнайтед - шпиталі в Ньюарку, Ню Джерзі, і тепер видужує, перебуваючи під опікою д-ра Тараса Шегедина. Проф. Замша повернувся додому і є на шляху до повного видужання.

ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В РАТГЕРСІ

Українська громада центрального Ню Джерзі, розуміючи важливість вже існуючої програми українознавчих студій при Ратгерському університеті, зібрала 3,500 долярів на її поширення в слідуючому академічному році. Чека на цю суму передав Дмитро Демедюк (третій зліва) деканові Ричардові МекКормикові (другий справа) в приявності (зліва) проф. д-ра Вілліяма Дербишаєра, голови Департаменту слов'янських мов і літератур, проф. д-ра Лариси Онишкевич, викладача української мови і літератури та Олега Гуцула, колишнього голови Українського Студентського Клюбу при Ратгерському університеті, який значно причинився до переведення цієї збіркової акції. Про передання фондів на поширення українознавчих студій повідомив щоденник „Стар Леджер" у виданні з неділі, 4-го липня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Незрівняна Америка

Кількалітню підготову до відзначення 200-ліття Американської Незалежности супроводило багато всіляких сумнівів, головно серед самих американців. Наше прислівне „не той тепер Миргород" — „не та тепер Америка" прикладалося до стану і чи не до кожного прояву життя, політики і творчости сучасної Америки, від економічного стану починаючи, а на моралі американської людини, зокрема молодої, кінчаючи. Пригадується, як ще кілька років тому під час однієї із перших зустрічей представників етнічних груп у Вашінгтоні власне в справі підготови до відзначення 200-ліття представник Уряду з ноткою великого песимізму згадував, що так, як у 100-ліття Американської Незалежности кожний американець із закритими очима та без надуми відповідав, що найкращою країною в світі є Америка, сьогодні вже немає багато таких, які так відповіли б без застанови.

Недільні святкування 200-ліття не тільки розвіяли цей песимізм, але й більш промовисто доказали й переконали, що Америка в кожному відношенні незмінна і незрівняна, що як була колись, так і залишилася сьогодні країною необмежених можливостей, тим „найкращим місцем на землі", де воля і гідність людини — за словами Герберта Гувера — є не тільки мрією, але найбільшим досягненням та що це незмінно є в свідомості кожного американця.

Америка і американська політика вже багато разів в історії викликували всілякі сумніви. В пам'яті багатьох, які перед Другою світовою війною були в Европі, напевно збереглись ті кпини, з якими говорили про Америку німецько - нацистські пропаґандисти. І могли мати на це причину, бо тоді, як Німеччина вже була до зубів озброєна, в Америці народ жив собі мирним життям, американці захоплювалися своїм бейзболом, влаштовували пікніки та збільшували свої конта в банках. Але того самого дня, як Гітлер і Сталін своєю змовою почали нову світову війну, Америка майже дослівно протягом однієї ночі вже була готова не тільки на оборону своїх власних вольностей і незалежности, але кожної іншої загроженої країни.

Недільні святкування 200-ліття незалежности виявили знову американське розуміння патріотизму, що базується не так на високопарних словах, як на гордості за своє незрівняне минуле, на особистих і родинних добродійствах, що їх кожний зазнає сьогодні, як і на непохитній вірі в майбутнє. „Я гордий (чи горда) з того, що я американець!" — було відповіддю майже кожного з опитуваних кореспондентами учасників святкувань 200-ліття.

Америка незмінна і незрівняна. Можна сміло твердито, що й більшість українців, як народжених, так і натуралізованих громадян, у цьому дні також у своїх серцях і душах в більшій чи менцій мірі відчули ту оправдану гордість, що її дає свідомість приналежности до тієї незрівняної расової і культурної мозаїки, що нею є З'єднані Стейти Америки.

Фікція „еврокомунізму"

Останні вибори в Італії і конференція европейських комуністичних партій в Східньому Берліні, з участю Леоніда Брежнєва і комуністичних ватажків з 28-ох інших країн Европи, за винятком Албанії, у західній пресі, зокрема европейській викликали дискусію на тему так званого „еврокомунізму", тобто европейського комунізму, незалежного від Москви, що є, на думку багатьох політичних аналітиків новою формою обману західньо - европейських народів, які знають, що несе з собою комунізм, і поробили відповідні превентивні заходи проти приходу до влади комуністичних партій в їхніх країнах. Комуністи, зокрема італійські і французькі, міняючи тактику, одні перед одними складають незобов'язуючі заяви з підкресленням позитивного ставлення до демократії і критикою до форм тоталітарного соціялізму східнього зразка. Багато впливових газет Европи, як лондонський „Таймс", швайцарський „Нов Цюріхер Цайтунг" німецький „Франкфуртер Альґемайне" та інші, висловили цілком правильну думку, що жадного „еврокомунізму" в повному розумінні цього слова не існує, що це тільки тактичний маневр комуністичних партій Европи, які намагаються при допомозі пов'язаности з демократією скоріше прийти до влади; що існує тісна пов'язаність італійських, французьких й інших компартій з Москвою; що західні комуністи не пере[illegible] в себе основної критики ні сталінізму ні сьогоднішнього неосталінського режиму в СССР; що жадна з них не засудили терору КҐБ супроти інакомислячих і дисидентів; що всі вони перебувають й далі в полоні московських впливів і що їхній прихід до влади в Европі становив би загрозу для західніх демократичних систем і свободи взагалі. Колишній президент Італії Сараґат заговорив навіть про загрозливу „ланцюгову систему", яка може витворитися в Европі у випадку приходу до влади комуністів, бо народні маси, на жаль, не знають справжніх відносин в комуністичних державах і сприймають комуністичні гасла за правду, виною чого, на його думку, є опортуністичний підхід дрібноміщанської европейської преси, яка всі ці преважливі факти промовчує, воліючи критикувати ті чи інші несуттєві помилки ЗСА й інших демократичних країн. Про те, що „еврокомунізм" є нереальний і являється тільки фікцією, або в кращому випадку змінливою тактикою комуністів, свідчить також замітка, поміщена напередодні італійських виборів совєтською агенцією „Новості" та в якій говориться, що нема ніяких розходжень між італійською компартією і компартією Совєтського Союзу.

Очевидно, залишається загадкою, чому якраз напередодні виборів в Італії появилася така замітка, але це не змінює самої суті справи. „Еврокомунізм" таки був придуманий для збаламучення публічної опінії і таким повинні б його розцінювати західні держави у розгляді цілого комплексу проблем, які витворились на Заході у зв'язку з тією „еврокомуністичною" фікцією.

Володимир Мацьків

ВАКАЦІЇ І НАШІ ДІТИ

Вакацій очікують усі працюючі люди. Вони хотіли б забути хоч на короткий час про всі трудності, пов'язані з їх працею у фабриці, підприємстві чи бюрі. Вони хотіли б відпочити десь на свіжому повітрі, серед сприятливих обставин.

Ще з більшою нетерпеливістю очікують вакацій шкільні діти та доростаюча молодь, що цілий рік мусять ходити до школи, вчитись, писати задачі, слухати викладів та проходити різні іспити. Знаємо теж, що шкільна праця не всім дітям все подобається і не всі вони з неї вдоволені. Буває і таке, що деякі діти ходять до школи не з власної волі, а під примусом батьків.

Так склалось, що наша спільнота живе переважно у великих містах, де вулиці забиті автами, а повітря пересичене димом та всякими іншими газами і випарами з авт та фабрик. Відпочинок в таких умовинах не дуже сприятливий, тим більше, що діти проводять з таких умовинах цілий рік та ціле своє життя. Тому дуже потрібно, щоб вони хоч деякий час могли провести серед природи, у чистому повітрі, щоб там могли побігати, побавитись, віддихнути свіжим повітрям і тим самим підсилити свої фізичні сили.

Але насуваються поважні проблеми, як влаштувати ці вакації нашим дітям, щоб вони не тільки відпочили фізично і духово, не стратили нічого зі своїх дотеперішніх успіхів, але ще й здобули багато досвіду і таких прикмет, на які в часі шкільного навчання не все існують корисні умовини. Від розв'язки усіх тих проблем залежить, чи вакації були використані як слід.

Це загально відомо, що на допомогу батькам приходять проводи молодечих організацій, як Пласт, ОДУМ та інші, які в час вакацій організують дитячі та молодечі табори. Ці табори, це дуже важливий виховний чинник, щоб тільки були проведені згідно зі своїми директивами та приписами. З цих таборів треба користати та використовувати їх для добра наших дітей. Там наші діти, молодші і старші, — мають змогу провести деякий час здалека від великоміської метушні у чистому повітрі, там учаться радити собі самим в конечних обставинах, там запізнаються з ровесниками та ровесницями, там пізнають природу, якої у великому місті майже не бачать і не знають. Коротко: проводять дуже корисно свої вакації.

Біда тільки в тому, що ці вакаційні табори тривають відносно коротко, звичайно два, а деколи чотири тижні. А вакації в школах тривають майже три місяці. Та й не все і не всюди всі наші діти мають змогу користати з літніх таборів наших організацій.

Дуже добре було б, якщо б усі наші батьки завчасу роздумали справу вакаційного відпочинку для себе і своїх дітей. Якщо батьки мають в пляні виїхати на вакації десь над море, в гори і т. п., то повинні так розложити час, щоб ці їхні вакації не випали саме тоді, коли їх діти бувають на таборах, але в іншому часі, щоб вони могли забрати тих дітей зі собою. Правда, це не все вигідно, бо за дітьми треба пильно уважати та мати їх на оці, але для дітей це буде велике добро. Цей вакаційний час можна б використати на те, щоб призчити дітей належної поведінки відносно інших людей, вказати їм, як належить заховуватися при столі чи розмові з іншими, старшими та молодшими людьми, знайомими і чужими.

Але і спільні вакації проминають скоро, залишаючи ще багато часу, який треба таки перебути дома, на розпалених гарячим сонцем вулицях.

Щоб це не було прикрістю для дітей, добре було б, коли б батьки порозумілися зі сусідами, очевидно з українськими, що мають дітей в приблизно подібному в'ці, щоб ті діти могли спільно, під проводом старшої особи, відбувати прогулянки до парку, над річку, до лісу, чи взагалі десь поза місто. Такі прогулянки, влаштовані згідно з віком дітей, причиняться до посилення фізичних сил, витривалости, поборювання деяких трудностей, а в деяких дітей, до позбуття товщу, якщо вони мають його забагато. На такій прогулянці діти можуть набігатись, набавитись, можуть краще пізнати природу і т.п.

Але й такі прогулянки не можуть відбуватися щоденно. Часом падає дощ або заіснують якісь непередбачені перешкоди і дітям таки прийдеться посидіти вдома. В таких випадках треба взяти до рук рідну книжку. Батьки все це повинні передбачити і в час постаратись про кілька, відповідних для віку своїх дітей, книжок. Можна їх придбати в книгарні або позичити в бібліотеці, але щоб ці книжки були свої рідні і відповідні до віку і зацікавлення дітей. Діти, які через деякий час бувають на сонці, на прогулянках, радо хочуть відпочити і самі радо беруть до рук книжку. Але батьки поввинні мати і те на увазі.

Деколи можна запропонувати дітям якісь інші заняття, от як вишивання для дівчат, рисування чи малювання для деяких хлопців, або і різьблення і моделювання. Дівчата можуть навчитися плетення дротами та гачками і т. п.

Належно зорганізовані вакації можуть дати нашим дітям не менше користи, як шкільне навчання. Можуть причинитися до кращого пізнання самого життя, до поборювання труднощів, до кращої поведінки. Можуть теж викликати зацікавлення до деяких родів мистецтва.

Якщо б діти, а головно старші, хотіли ще щось більше пізнати та навчитись та ще краще використати ці вільні від шкільного навчання дні, вони можуть відвідувати музеї, зоологічні та ботанічні городи, історичні пам'ятки і т. п. Одначе при тому добре буде, якщо хтось старший схоче їм все це пояснювати та ознайомити, для чого і з якою метою організуються та вдержуються такі установи.

Так зорганізовані і проведені вакації не будуть для дітей нудними, а принесуть багато користи не тільки для тіла, але і духа та причиняться до розвитку інтеліґенції, що так дуже потрібна в теперішніх часах.

І. Світ

РІВНОВАГА ТА ПОТЕНЦІЯЛИ

(2)

Цікаві також показники, скільки кораблів було збудовано в останні роки, зокрема атомових „субмарин" для атаки. Америка тепер має 65 „субмарин" атакуючих проти совєтських вісімдесяти. Кількість совєтських підводних човнів, що рухаються дизелями, зменшується сильно; їх є приблизно 190, коли Америка має 87..

За підрахунком Пентагону, у 1980 році совєтська фльота матиме 89 атомових „субмарин" для атаки проти 87-ми американських. Американська фльота розпочала будівельну програму 27 нових „субмарин", які мають бути готові в початку 80-их років, для чого президент Форд просив Конґрес дати 959 мільйонів дол. на біжучий рік на три „субмарини" кляси атакуючих.

Не треба забувати, що американська фльота все є в русі удосконалення своїх збройних сил, як для оборони, так само і для наступу. Останнім таким удосконаленням є введення нової атакуючої торпеди, яка вживається з дна моря. Це є відповідь на совєтські заходи уліпшити їх ракети для боротьби проти підводних човнів.

Совєтська нова ракета, т. зв. ССН13, спочатку будувалася проти звичайних кораблів, а потім поширили її вживання і проти „субмарин". Вона озброєна атомовою головкою і могла бути дуже серйозною загрозою для американських підводних суден.

Американська сторона вводить знову таки свою протисубмаринну зброю т.зв. „каптор", себто снаряд, що є вложений в особливу „руру" та має лежати на дні моря, чекаючи на ворожий об'єкт. Цей снаряд може бути кинутий на дно моря підводним човном, з борту воєнного корабля, або навіть з літака. Він не рухається аж доки не наблизиться ворожий човен. Тоді приходить у рух автоматичний механізм і торпеда виходить зі своєї капсулі-рури і мчить до ворога. Якщо перша атака не вдалася, тоді торпеда робить другу спробу; поле дії торпеди — 25 миль в радіюсі.

Совєти мають у Мурманську й околицях 175 підводних човнів, більшість з яких атомові. Труднощі їх уживання полягають в тому, що, щоби дістатися з Норвезького моря до Атлантику і вийти на шляхи американсько-европейського постачання, треба пройти велику віддаль.

Якщо цей снаряд „Каптор" буде посіяний на дні морів та океану на лінії між Гренляндією й Ісляндією, а потім між останньою й берегами Норвеґії, то торпеди будуть переловлювати кожну ворожу „субмарину". Ці торпеди можуть бути також для заблькування частини Балтійського моря, або виходу з Чорного моря. Снаряд „Каптор" має дуже точні інструменти й в стані відрізняти свої кораблі від чужих, проте треба мати на увазі, що совєтська фльота все таки зробила великі досягнення за останні роки в ділянці оборони проти „субмарин". Всі кораблі, збудовані після 1965 року Совєтами, мають дуже добре електронне устаткування для проти-субмаринової боротьби. Воєнна доктрина совєтської фльоти говорить, адже, про потребу зупинити рух союзних конвоїв через Атлантик до Европи.

На перешкоді Совєтам стоїть все більш удосконалена американська техніка будови не тільки кораблів і підводних човнів, але також їх озброєння й забезпечення їх безпеки. Головною ж турботою Совєтів є фінансові труднощі, нове бо озброєння вимагає величезних видатків, які становили в 1970 році біля 40-45 більйонів рублів, а в 1975 р. вже потребували 50-55 більйонів. Існують також інші труднощі незадовільна праця заводів і фабрик, які обслуговують воєнні потреби СССР. Совєти під цю пору переводять програму модернізації своїх збройних сил взагалі, а фльоти зокрема, і їх бюджетні пляни збільшують видатки з кожним роком на 4-5 відсотків.

З огляду на те, що воєнна індустрія не дуже продуктивна, зустрічає великі труднощі також постачання потрібних матеріялів, — все це дуже обтяжує загальну економіку країни, і керівники Політбюра готові, як завжди, жертвувати інтересами населення для збільшення своєї воєнної машини, маючи надію нести на широкі моря свої ідеї „передового вчення марксизму - ленінізму", за якими ховається страшне обличчя ненаситного московського імперіялізму.

Важлива річ для вгляду в майбутнє є та, що американська опінія та ставлення Конґресу сильно змінилися за останні два-три роки, і тепер Пентаґон має можливість дістати потрібні кошти значно легше, ніж це було раніше. Так, напр., в голосуванні в Конґресі внесок групи конґресменів обмежити видатки на воєнні потреби, зокрема на нові проєкти, перепав. У новому бюджеті на воєнні потреби Конґрес прийняв бюджет у розмірі 948 більйонів долярів; в ньому включені кошти на будову перших трьох нових бомбовозів типу B-1, яких американська повітряна фльота має намір мати 24 штук, і які будуть коштувати поверх 22 більйони долярів. Також переведені великі асигнування на будову кораблів, у тому і будова п'ятої авіоматки коштом біля двох більйонів долярів. Це буде п'ята авіоматка типу „Німіц", про яку ми згадували на початку цієї статті.

Загальна картина вживання атомової енерґії для погону кораблів та „субмарин", а також ракет, змінили до невпізнання взаємини збройних сил головних супротивників Америки і Совєтів, також і їх союзників, як НАТО, або сателітів Варшавського пакту. А тепер виникає ще питання, яким шляхом будуть розвиватися події в Африці, де совєтська воєнна доктрина робить спробу „нести прапор ленінізму". Це окрема тяжка проблема для сьогоднішніх політиків, і тому зрозуміло, що Америка посилала керівника Департаменту Оборони до Африки, секретаря Дональда Г. Румсфелда, де він уклав умови про озброєння Кенії та Заїре. Це початок нової американської політики там.

Цей останній американський рух в Африці прийшов трохи запізно, бо ЗСА зосереджували свою увагу спочатку на Західню Европу, а потім прийшов Близький Схід з арабсько - ізраїльським питанням і для Африки фактично не залишалося вже часу Також настрій Конґресу, після подій В'єтнамської війни, не був прихильний для нових акцій у широкому світі.

Вже від 1960 р. Москва установляє дипломадичні взаємини з країною Сомалі на східньому побережжі Африки; столиця її Моґадішо. Тут ще до Другої світо-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іоанна Савицька

З МОГО ВІКНА

(Замість фейлетону)

Коли б хтось сказав, що з мого вікна щораз то менше видно, то це була б істинна неправда.

Четвертого липня розстелялася з усіх вікон Надгудсонського „Орлиного Гнізда" така широка панорама, що її не побачите на екрані славного Радіо Сиґі. А було воно так!

Уже за три дні до святкувань 200-ліття Америки помито в будинку усі вікна, викуплено з поблизьких крамниць усі кури і прочу крилату птицю. Мусуючі напитки всяких родів пощезали в наших холодильниках, а їх у будинку — 340.

Пеклися коржі, пиріжки, паляниці, танцювали - підскакували млинці на соняшниковій олії, жарилася баклажанова прелесть на залізних сковородах.

„Гості надходять, гості надходять", — неслося з вікна до вікна, з кімнати до кімнати, з поверху на поверх. Позичалося взаємно крісла, склянки, коркотяги, кружляла між людом аспірина і всякі успокоюючі засоби.

В неділю рано рунула „інвазія" на наш будинок. Елевейтори аж стогнали від нес подіваних „овертаймів", проте, транспорт відбувався справно, при тому ті, що прибували скоро, займали місця у „льожах"; стоячих місць було по кімнатах доволі. Ті що хвилево нездужали, могли окупувати лежанку, але не довше, як — п'ятнадцять хвилин. Недужими опікувалася ревно зубна лікарка з мого таки поверху.

В хмаросягу Народного Союзу система була дещо інша.

Головний предсідник, мов той „старозавітний Ной" спасав на ковчегу по парі душ з причетного до Союзу люду, при тому, як хтось сказав, була там щедра „хапатня", за чим найбільше жалують ті, що не були приявними на спектаклі.

В полудне почалася парада. Сунули - неслися, колисалися величаві, ґрандіозні ґіганти - кораблі, а що один, то більший, а що другий, то кращий. Вітрила білими хмарами сягали майже під небо.

Вода в Гудсоні піднімалася, пінилася, шуміла.

Сотні і сотні кораблів, один за одним, в прецизному порядку дефілювали перед нашими вікнами. Це так, коли мовить фантазія. Насправді, (вдармося в груди) ми малощо бачили з наших вікон. У досить далекій віддалі перепливали кораблі один від одного у відстані на чверть милі. У кого була льорнетка, той щось видів, а решта вдоволялася крихкенькою печеною лапкою і знаменитим „мазурком", що „приплив" зі самого Ню Йорку.

Шуму, стрілянини і гуку в будинку Павла Гука було більше, як в Баттері парку.

Ми бігали валками від вікна до вікна, від Олі до Ірини, від Стасі до Докії і на вечірню програму, що горіла вогнями ген, біля Статуї Свободи, здорова громадка залишенців причалила до ще однієї Олі, просидівши в неї далеко поза десяту.

Отак ми зустрічали наші „ліття". Звичайно, в прийнятті гостей було багато недотягнень. Комусь бракувало тарілки, хтось, замість соди вдоволявся звичайною водою, хтось пересидів на дзиґлику п'ять - шість годин. Ми просимо прощення, вибачення, зрозуміння.

Проте, не зла воля, а брак досвіду хай будуть нашим оправданням.

У тристаліття Америки і в двістіліття нашого поселення обіцюємо гостям такий знаменитий спектакль, що його побачити можна хіба на лоні Авраама.

Любов Коленська

„ЖАРТ"

[Картинка з ню-йоркської дійсности]

(2)

Відтак, вона провела Ларису до спальні. В коридорчику зі суфіту капотіла вода — протікав дах, і не було кому його направити, бо й власника не було. Наклали на нього високі податки, і він вибрався геть, залишаючи своїх мешканців напризволяще. Узимі було так студено, що доводилось у плащі сидіти ввесь день, а влітку так гаряче, що віддиху перехопити не було можна. Хотіла була Анна купити малий вітряк, коли ж — застудилася і всі їхні ощадності розійшлись на ліки.

Розпрощавшись, Анна і Лариса поклалися спати.

На небо вийшов місяць, визбируючи чорні коралини, що їх розсівала ніч. Годинник на поблизькому ратуші просував час у безмежні простори. Тиша і сон заколисали, заплющили очі турботам і смуткові.

Поволі сходило сонце. І ніч, зустрівшись із світанком, відійшла.

Зненацька шарпнули тишею гомін голосів і тупіт кроків. Бігли по сходах, очевидно молоді люди, бо не спиняючись, минали кожен поверх. Кроки зближалися — вони вже на третьому, четвертому, п'ятому поверсі, а на останньому голоси принишкли. А потім раптовий, сильний стукіт у двері мешкання, де жили Анна і Лариса. Хвилина тиші. А потім ще раз стукіт, настирливіший, владний і різкий голос: —Швидше відчиняйте!

Анна прокинулась, і прийшла до неї свідомість небезпеки. „Що ж тут робити?" — майнула думка. А капосне серце розгойдалося, затріпоталось у грудях і в горлі давив страх...Це вперше так у неї, вона завжди уміла володіти собою.

Вона встала з постелі і такий неспокій її огорнув, наче до душі торкнулося чорне крило зловісного птаха... Коли вже була біля дверей, поза собою побачила Ларису. —Анно, що сталося? — Зарожевіла зі сну, вона протирала очі, немов мала дитина і схлипувала.

Анна пробувала щонебудь сказати, одначе не могла. Їй кружляло в голові, перед очима мерехтів рій начебто різнобарвних комах. Вона похитнулась і сперлася на столик, що стояв біля дверей.

Та не встигла вона віддіхнути, коли це знову почувся стукіт і слова: —Якщо не відчините дверей, виламаємо!

В інших помешканнях прокидалися люди, але ніхто не йшов, тут вмішуватися в чужі справи — небезпечно...

Анна поворі повернула ключем у замку. Перед собою побачила групу хлопчаків-підлітків, і їхні погляди були зловісні, хижі і мутні, щось було в них, наче на їхній юності прилипла пліснява. Найвищий із них і, мабуть, найстарший держав у руках револьвер, цівку якого спрямовано на неї...

—Тільки в мою сестру не стріляйте — і Анна розставила руки, як птах крила...

А Лариса, висунувшись з-поза плечей Анни, попросила: Прийдіть пізніше, я хочу спати.

Хлопці переглянулись поміж собою і розреготались: —Диви но, вона бідненька хоче спати...

А потім рвучким рухом відсунули їх обидві набік, наче предмет, що їм заступав дорогу, і вдерлися до хати. Почали нишпорити по кімнатах, висуваючи шухляди, відкриваючи куфри, розрізуючи матраци, риючись у кухонних шафках, заглядаючи у флякони...

До них підійшла Анна:—Коли вн за грішми, в мене їх не багато, проте я їх вам зараз дам. — Знайшла свою торбинку, і виймаючи з неї кілька банкнотів, сказала: —Оце все, що я маю, тільки прошу нічого нам не робіть. — Хотіла сказати „не вбивайте", тільки слова ці застрягли їй у горлі.

Один з хлопців, побачивши на стіні портрети батьків Анни і Лариси, вигукнув: —Дивіться, які в цього чоловіка здоровенні вуси та борода. Так як у нас! — І вихопивши з мисника тарілку, жбурнув нею в портрет. З брязкотом посипалось скло на підлогу. В розгубленні Анна почала підбирати його відламки. Але не змогла, занадто тремтіли руки. Тому підвелася і, не витримуючи напруження, звернулася до Лариси: Скажи мені, рідна, хоч слово...

— Але Лариса тільки зневажливо махнула рукою. —Чого ти боїшся, не бачиш, що вони жартують. Вони граються з нами в хованки. Ось один заховався у моїй кімнаті. Я його знайду, або краще ні, хай він тепер мене шукає і, ставши за завісу біля вікна, вигукнула: —Ану, тепер шукай мене!

Обличчя Анни посіріло. Вона, немов прикована, стояла посеред кімнати, безпорадно тримаючи в руках банкноти. До неї підбіг один із хлопчаків, той, що скидався на найстаршого, і вирвавши з її рук гроші, крикнув: —Признайся чи в тебе є ще гроші! — і він, приставивши до неї револьвер, сказав: —Не бійся, голубко, це тільки жарт...

Анна хотіла була щось сказати, відкрила уста і зняла руки вгору, немов у проханні. А потім, пройшовши якось штивно кілька кроків, уп'ялась зором в одну точку і тоді безшелесно простягнулась на підлозі.

Хлопці затихли. Один із них торкнувся її лоба і, махнувши рукою, розгублено сказав: —Вона вже не тут... — Підморгнув до інших, і вони миттю щезли.

Лариса похилилася над Анною, хотіла її підвести, і просила: —Вставай, сестричко, їх немає, вони вже перестали жартувати...— Але коли побачила, що Анна не ворушиться, на хвилину зрозуміння промайнуло в її очах і глибока риса турботи закроїлася біля її уст. Одначе це був тільки момент. Вона знову стала благати: —Анничко, покинь вдавати. Вставай, ти ж прообіцяла мені солоних горішків купити і квітів принести. І я не хочу бути сама...

На другий день у газеті появилася вістка, що поліція приловила кількох хлопців-грабіжників. Вони від усього

(Закінчення на стор. 4-ій)

РІВНОВАГА ТА ПОТЕНЦІЯЛИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вої війни існувало три різних Сомалі: англійський протекторат, італійська та французька колонії. Південна частина була італійською колонією і тільки під час останньої війни перейшла під англійську контролю, що закінчилася в 1948 році. Ось у цей час Совєти звернули увагу на цей кусок Сомалі. Після установлення дипломатичних взаємин Москва відразу спробувала знайти порозуміння з цією країною у воєнних справах, чому сприяла племінна ворожнеча колишнього британського протекторату з Кенією. Совєтська зброя прийшла своєчасно і „дорадники" теж допомогли зробити „жовтневий" переворот у 1969 році, коли до влади прийшли військовики на чолі з ген. М. Сіадом Барре. Ось у цей час Москва дістає доручення будувати порт у Берберо, що лежить на південному березі Аденської затоки.

Це є дуже важлива точка, бо дозволяє контролювати плавбу з Червоного моря і Суецького каналу до Індійського океану. Тепер там міститься не тільки торговий порт, а також всі належні устаткування для ремонту й постачання совєтської фльоти в її плавбі по Індійському океані. Цікаво, що ніхто не складав у ОН протестів проти цих заходів Совєтів, як це робиться по відношенню ЗСА: коли Америка щось хоче зробити подібного, відразу сиплються протести й ухвалюються різні постанови; в той спосіб певні кола в Конґресі „роблять політику", показуючи себе як людей, що дбають про „мир".

Те саме ділялося в Анґолі та інших важливих місцях Африки. Треба не забувати також, що Совєти мають певні договорення з Індією щодо дозволів користуватися деякими портами Індії для постачання й ремонту своїх кораблів.

Одночасно існує справа побудови аеропорту для американських літаків на острові Дієґо Ґарсія, головному острові з групи Чаґос, — ця база буде якраз у центрі Індійського океану. Індія протестує проти цього, веде кампанію протесту і Москва та деякі африканські й азійські країни, це ж бо вияв... „американського імперіялізму" бобіля тисячі тубільців-риба лок, які там живуть, треба переселити. Острови ці є власністю Великобританії, з них острів Дієґо Ґарсія лежить приблизно на віддалі 800 миль від кінця Індійського півострова та Цейльону. Ця американська база буде дуже важливою для Індійського океану та нагляду за рухами совєтської фльоти.

Також є інша важлива і вразлива точка — Ірацький порт Басра, що знаходиться нагорі Перської затоки. Совєти тримають там постійно свої малі воєнні кораблі за спеціяльною умовою з урядом Іраку, що є під певними впливами іракської комуністичної партії, хоч і не дуже сильними, бо головна політична партія арабської єдности ставиться вороже до комуністів, проте приневолена мовчати, бо країна дістає велику воєнну та іншу допомогу від Москви.

Не даром в совєтському „Політичному словникові" пишеться, що від 1957 року діють в малій арабській країні Баґраїн підпільні організації за „визволення Баґраїну від реакційної влади султанату" (стор. 39), — ця мала країна є великим джерелом нафти для Західніх держав; в Перській затоці постійно перебувають американські кораблі і розбудовується також фльота Ірану.

Хочеться вірити, що зміни в американській воєнній тактиці щодо совєтського проникання до африканських країн будуть відбуватися в напрямку невтралізації, а то й усуненням московських впливів з тих обширів; і африканським народам слід було б зрозуміти дійсні задуми Москви та її брехливу пропаґанду. Шляхи з Індійського океану до Червоного моря і Перської затоки дуже важливі для свобідного світу, як важливе забезпечення його морських шляхів постачання.

На Союзівці відбувся перший тенісовий турнір сезону

Фіналісти і організатори тенісових першенств СУАСТ-Схід на Союзівці

Союзівка. — Сорок сім українських змагунів і змагунок із східних стейтів Америки взяли участь у тенісових першенствах Союзу Українсько-американських Спортових Товариств (СУАСТ - Схід), які відбулися на цій оселі УНСоюзу в суботу, неділю і понеділок, 3-5 липня, в рамках величавих святкувань 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА, якими Союзівка започаткувала свій 21-ий літній сезон. Турнір, який проходив при чудовій погоді і великій кількості глядачів, був одною з кількох імпрез під час цього довгого вікенду, якими Союзівка гостила біля 3,000 гостей і відвідувачів.. Організатором цього першого офіційного турніру в цьому сезоні на Союзівці був Український Спортовий Осередок „Тризуб" у Філядельфії, а проводила ним комісія в складі інж. Юрій Савчак, інж. Роман Ракочий, ст., Ярослав Рубель і Зенон Снилик.

В групі чоловіків, в якій стартували 23 змагуни, Ю. Савчак повторив свій минулорічний успіх, перемагаючи у фіналі, як минулого року, Романа Ракочого мол. (КЛК) 6:3, 7:5. У півфіналах Ю. Савчак переміг З. Снилика („Чорноморська Січ") 6:2, 6:2, а Р. Ракочий — Зенона Маркевича (КЛК) 7:5, 6:1. Регабілітуючи програну свого брата, 18-літня Арета Ракоча перемогла в групі жінок Дзвінку Ленець (КЛК) 6:0, 6:4.

В групі сеньйорів Олександер Олинець, перемогою над Константином Беньом (КЛК), 6:4, 6:0, здобув другу перемогу для УСО „Тризуб", повторюючи свій минулорічний успіх і задержуючи рівнож пропам'ятну чашу д-ра Богдана Каратницького. В групі старших юнаків перше місце здобув Михайло Білинський (Союзівка), перемагаючи у фіналі Марка Бунецького (Союзівка) 6:3, 6:3. 12-літній Мирон Фалинський (КЛК) здобув першенство в молодшій групі юнаків, перемагаючи у фіналі 9-річного Данила Нагірного („Ч. Січ") вислідом 6:2, 6-3. В групі переможених чоловіків перше місце здобув Ярослав Тимків („Тризуб") над Яремою Мірчуком („Тризуб") вислідом 6:3, 6:3. Нагороди, уфундовані УСО „Тризуб", вручили фіналістам під час заключних церемоній: інж. Богдан Сірий, голова спортової секції УСО „Тризуб", інж. Р. Ракочий, ст., і управитель Союзівки Володимир Квас ,якому змагуни довгими оплесками висловили признання за перебудову і побільшення долішніх кортів Союзівки.

Слідуючий тенісовий турнір на Союзівці —змагання у подвійній грі — відбудеться 7 і 8 серпня.

Т. Шумилович одержав нагороду

Гемстед, Н. Й. (Н.Н.) — В неділю 27-го червня 1976 р. тут у міському павільйоні відбулося відкриття виставки картин членів Ню Йоркського відділу Об'єднання образотворчих мистців, письменників і композиторів Америки (САAA). Виставка була улаштована за запрошенням Гемстедської міської управи. Під час святочного відкриття, в програмі якого відбувся концерт двох американських композиторок, членкинь Об'єднання, від управи міста, референтом культурних справ, були роздані нагороди за найліпші картини: олія, акварелі і графіка, як і за скульптуру. Тарас Шумилович одержав першу нагороду, синю стяжку, за графіку, — української церкви, а крім того одержав гроші, мистецьку книгу і полотна до малювання.

Минулого року на традиційній виставці цієї ж організації Тарас Шумилович за іншу графіку також отримав першу нагороду і ця картина була на місці куплена професором літератури, який видав понад 30 книжок, літературних і наукових творів.

Спільне прийняття для сорока українських абітурієнтів Академії св. Юра в Ню Йорку

Спільне прийняття для сорока абітурієнтів, як прийнято називати ґрадуантів, в тому 21 дівчат і 19 хлопців, влаштовано заходами Батьківського кружка при Академії св. Юра і Дирекції Школи та при повній підтримці батьків відбулось в суботу, 12-го червня ц. . в авдиторії школи. Залю святочно прикрашено, столи заслано білими обрусами і замаєно квітами. Пані подбали про смачну вечерю. Коло двісті осіб зібралось, щоб належно відзначити закінчення середньої освіти сорока молодих українських хлопців і дівчат і щоб їм створити відповідну атмосферу, яка повинна їм залишитись у пам'яті на все життя.

За президіяльним столом засіли о. парох д-р Володимир Ґавліч із священиками, преподобні сестри на чолі з сестрою Мартиною директоркою Академії св. Юра, учителі Академії св. Юра, представники організацій, голова Батьківського кружка Наталія Канюґа і керуючий прийняттям інж. Любомир Зєлик. Коли вже всі сиділи за столами, на залю увійшли абітурієнти, яких привітали оплесками, а. Л. Зєлик кожну і кожного представив привітній публіці. Прийняття розпочато молитвою, яку провів о. д-р В. Ґавліч, який рівночасно сказав святочне коротке та змістовне слово до ґрадуантів, підкреслюючи при тому віданість преподобних сестер, які вчать у Академії св. Юра, і світських учителів, які вчать за меншу платню, як у інших середніх школах. Незалежно від цього навчання в Академії св. Юра є на належному рівні. Поруч належного навчання важливим фактором є сам дух Академії, який має чималий вплив на формування і духову кристалізацію молодої людини, а тією атмосферою є християнське виховання й українська атмосфера і дух в школі, чого в неукраїнських школах одержати не можна. Це дуже важливий фактор, а зокрема сьогодні, в час інфляції всяких вартостей, включно з духовими.

З короткими привітами виступили: голова Об'єднаних Організацій міста Ню Йорку д-р Володимир Савчак, мґр Роман Гуглевич від Кредитівки „Самопоміч", М. Галів від Батьківського комітету народної школи св. Юра, Корнель Василик від СУМА, п. Сафіян від Пласту, М. Хоманчук від УНСоюзу і голова Батьківського кружка Наталія Канюґа. Від ґрадуантів — Ірка Данилів і Володимир Клоків вручили сестрі-директорці Мартині китицю прекрасних червоних рож.

Після вечері відбулась мистецька частина, виконана виключно силами Академії св. Юра і якою керувала Ліда Семущак. Гурт дівчат і хлопців при ґітаровому супроводі, під керівництвом учительки Богданни Волянської гарно й з чуттям виконали кілька пісень. Ірка Данилів виконала дві сольові точки. Вона грала на ґітарі і співала. Присутні з захопленням слухали її гарного співу і гри на ґітарі. Сестри Оксана, Рома і Лариса Бачик виконали український народний і гуцульський танок. Приходилось подивляти талановитість нашої молоді.

На окрему увагу заслуговує скеч, який виконали дівчата Академії св. Юра: Оксана Куровицька, Марта Лоґатинська, Віра Чума і Оксана Ярема. Це був скеч на тему геніяльности наших дітей, автором якого є А. Черінь, а підготову скечу провела Лідія Крушельницька. Тут в сатиричній формі висвітлено, як наші матері, батьки і бабці вихваляють своїх дітей і внуків, які це вони геніяльні, а так багато серед них є нерозумних...

Зроблено цікаві помічення, а найважливіше висміяно наш самообман. Виконавців скечу нагороджено щирими оплесками. В загальному мистецьку частину опрацьовано і дбайливо виконано. Це був гарний вечір, який напевно на довго залишиться в пам'яті. Атмосфера була святочно родинна. На закінчення о. д-р В. Ґавліч, як парох побажав успіхів ґрадуантам.

М. Галів

ПОВІДОМЛЕННЯ

У співдії з Президією Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО) КРАЙОВА УПРАВА ТзПУ подає до відома про зорганізування „Мирянського Міжкрайового Комітету", якого завданням є оформлення програми:

„Українські дні під час 41-го Міжнародного Евхаристійного Конґресу"

у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, 1-8 СЕРПНЯ 1976 р.

Програма „Українських Днів" — проходитиме під гаслом:

„ГОЛОД ЕВХАРИСТІЇ В УКРАЇНІ"

та буде зсинхронізована із програмою „Евхаристійного Комітету Філядельфійської Митрополії" (ЕКФМ) та з програмою „41 Міжнародього Евхаристійного Конґресу (41 МЕК).

Господарем „Українських Днів" у Філядельфії є „Мирянський Крайовий Комітет ЗСА" в склад якого входять піонери патріярхальної ідеї у ЗСА, бувші голови ТзПУ, голови крайових мирянських організацій, Управа Відділу ТзПУ у Філядельфії, почесні і звичайні члени Крайової Управи ТзПУ та члени комісій Крайової Управи.

НАМІЧЕНИЙ ПОРЯДОК ІМПРЕЗ і ПОДІЙ (не береться під увагу „інтернування" Їх Святости Йосифа у Ватикані):

П'ЯТНИЦЯ, 30-го ЛИПНЯ, веч.: Приїзд Їх Святости Патріярха Йосифа І. на летовище до Філядельфії.

СУБОТА, 31-го ЛИПНЯ — Вільний день.

НЕДІЛЯ, 1-го СЕРПНЯ — 12 пол. — „Відкриття Конґресу".

6-8 веч. — МАСОВА УЧАСТЬ У ПРОЦЕСІЇ вулицями центру Філядельфії: „УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА ТУЖИТЬ ЗА ХРИТИЯНСЬКОЮ СПРАВЕДЛИВІСТЮ".

ПОНЕДІЛОК, 2-го СЕРПНЯ — в день — програма ЕКФМ;

вечором — прийняття: „У поклоні Першому Патріярхові ПУКЦ" (Їх Святість Патріярх, Ієрархія, Духовенство, Монаші Чини і Миряни ПУКЦ).

ВІВТОРОК, 3-го СЕРПНЯ — програма ЕКФМ (Евхаристійний Комітет Філядельфійської Митрополії).

СЕРЕДА, 4-го СЕРПНЯ — 2-ий З'їзд Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО).

ЧЕТВЕР, 5-го СЕРПНЯ — З'їзд Мирян і Наукова Конференція Богословського Наукового Товариства (при співучасти Їх Святости Патріярха Йосифа І.).

П'ЯТНИЦЯ, 6-го СЕРПНЯ — в день: Крайовий З'їзд Братств і Сестрицтв. — Вечором Концерт (ЕКФМ).

СУБОТА, 7-го СЕРПНЯ — 10-та ранку: програма ЕКФМ, 1:30 по пол.: „Український Концерт" (злучені парафіяльні хори — Клівленд-Чікаґо); 5-та по пол.: Свята Літургія (ЕКФМ).

НЕДІЛЯ, 8-го СЕРПНЯ: Закриття 41 МЕК (ЕКФМ).

Подробиці будуть подані в слідуючих комунікатах.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в суботу, 3-го липня 1976 р. в Нюарку, Н. Дж. упокоїлася в Бозі

моя Найдорожча ДРУЖИНА

бл. п.
АННА МАҐАЛЯС

проживши 81 років життя.

ПАРАСТАС — в середу, 7-го липня 1976 р. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J.

ПОХОРОН — в четвер, 8-го липня 1976 р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, і о год. 9:30 на Evergreen цвинтар.

Горем прибитий —
чоловік — СЕМЕН

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Друзів та Українське Громадянство, що відійшов у Вічність в Україні

св. п.
о. ЛЮБОМИР-ЛОНГИН ПРОКОПОВИЧ

бувший в'язень польських тюрем, Берези Картузької і каторжник в Азії.

Помер 27-го червня 1976 р., закінчивши 68 років трудолюбивого, активного, відважного і мученицького життя священика.

ПОХОРОНИ відбулися 29 червня 1976 р. в селі Берездівці, Миколаївського району, Львівської області.

Осиротив Дружину, четверо Дітей і п'ятеро Внуків.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Про молитви за душу Покійника просять:

СТЕПАНІДА ПРОКОПОВИЧ, мати
о. ІВАН ПРОКОПОВИЧ, брат
Д-р ВОЛОДИМИР ПРОКОПОВИЧ, брат
МАРІЯ ГОЛОД, сестра

В глибокому смутку повідомляємо всіх наших Членів і цілу нашу велику Громаду, що дня 21-го червня ц. р. помер трагічно, на 62-му році життя,

наш довголітній Член і бувший Голова Відділу

сл. п. Мґр
ВОЛОДИМИР БОРОВИК

Тлінні Останки якого спочивають на українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Щире співчуття Дружині і Донці, як теж ближчій і дальшій Родині складає —

УПРАВА 1-го ВІДДІЛУ ООЧСУ
в НЮАРКУ, ІРВІНҐТОНІ і ОКОЛИЦІ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 3-го липня 1976 р. відійшов у Вічність в Ню Йорку, на 81-му році життя

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і БАТЬКО

бл. п.
ПЕТРО КОРАНОВСЬКИЙ

бувший суддя.

ПАНАХИДА — в понеділок, 5-го липня 1976 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — у вівторок, 6-го липня 1976 р. о год. 9-ій рано. Служба Божа в УКЦеркві св. Юра, відтак Тіло буде похоронене на цвинтарі св. Духа.

Горем прибиті:
дружина — РАЗИНА
ДАРІЯ — дочка
ЕВГЕН ГАНОВСЬКИЙ — зять

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що з волі Всевишнього відійшла у Вічність 5-го червня 1976 р.

наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
АННА МАЗУРИК

народжена 21-го серпня 1883 р. в селі Купчинці, Тернопільський повіт.

В глибокому смутку:

донька — КАТЕРИНА в Україні
сини: СТАХ, АНДРІЙ та ІВАН з дружиною МАРІЄЮ
внуки: троє на Україні і двоє в Канаді
правнуки: шість в Україні і двоє в Канаді
сестра — ТЕТЯНА в Україні
брат — ДМИТРО
Ближча і дальша Родина в Україні, Америці й Канаді

„ЖАРТ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відпекувались, сказали, що тільки хотіли пострашити. На переслуханні Лариса потвердила, що це була така собі хлоп'яча витівка-жарт.

Тепер здитинніла, безпомічна Лариса перебуває в пансіоні для старих, де багато таких же бездомних і безталанних, як вона. І собі вже не пригадує, що сталося з Анною. Вона часто буває голодна, інколи немає кому прибрати за нею і ніхто нею не клопочеться. Час від часу вона підходить до вікна, чекає, коли появиться Максим. Але він не приходить. І тоді з гіркістю Лариса думає: —„Навіть мій чоловік мене забув".

За сніданком чи вечерею вона вичікує, щоб її руку хтось пригорнув, щоб розрадив її, як колись Анна.

(Кінець)

УЧАСТЬ ОРГАНІЗОВАНОГО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

перед двома роками у Вашингтоні. Як відомо, президія цього Об'єднання провела за останній час живу діяльність і успішно координувала дії окремих крайових товариств за патріярхат та інших міжкрайових об'єднань. Це буде другий з черги з'їзд Об'єднання, а участь в ньому візьмуть делегати з Европи, Південної Америки, Австралії, Канади й Америки. Цей делегатський з'їзд відбудеться 4 серпня.

З рамени того ж Об'єднання скликується на наступний день, 5 серпня, до Філядельфії ширшу імпрезу — Конгрес Мирян. Він відбудеться під гаслом „Голод Євхаристії в Україні". Одна сесія Конгресу буде влаштована спільно з Українським Богословським Товариством, а доповідачами на ній будуть: о. д-р І. Гриньох, о. д-р І. Нагаєвський, д-р К. Митрович та мгр Є. Іванків. Конгрес також розгляне в окремих дискусійних групах становище нашої Церкви в Україні та ситуацію в мирянському русі на поселеннях і винесе відповідні резолюції. Варто відзначити, що це вже буде другий подібний конгрес, бо перший відбувся минулого року в липні в Кастель Гандольфо біля Риму. Його організатором є президія УПСО, що її очолює проф. П. Зелений з Бельгії.

6 серпня відбудеться в Філядельфії ще одна мирянська імпреза, а саме з'їзд церковних братств і сестрицтв. По наших парафіях останнім часом відновилася традиція церковних братських організацій. Вони утворили свою комісію зв'язку і саме ця комісія скликує перший крайовий з'їзд, метою якого буде покликання до життя Союзу Церковних Братств і Сестрицтв в Америці.

Концерт на пошану Ісповідників Віри

В суботу, 7-го серпня, в ранніх пообідних годинах, тобто ще заздалегідь до Божественної Літургії у візантійському обряді, має відбутися великий концерт на пошану Ісповідників Віри, зокрема з метою віддання поклону Терплячій Українській Церкві на батьківщині. Мистецькі точки цього концерту, як і живе слово, мають виявити нашу єдність і солідарність з Церквою в катакомбах та її мучениками. Програма цього концерту вже складена і вона буде невдовзі оголошена в пресі й афішах.

Передбачено ще й інші заходи, як, наприклад, інформативну виставку про переслідувану Церкву, для чого буде влаштований відповідний стенд та інформативний осередок. Цілістю організації участи мирянських організацій займається покликаний до цього Міжкрайовий Мирянський Комітет, створений в порозумінні між Світовим Патріярхальним Об'єднанням та Крайовою управою Товариства за патріярхат. Передбачається участь чисельних мирянських груп не лише з близьких до Філядельфії осередків, але також з віддалених, в тому й з сусідньої Канади. Відомо, що також Товариство Священиків ім. Святого Андрея плянує свій з'їзд-зустріч в Філядельфії.

Потрібна акція перед Апостольською Столицею

Всі ці заплановані імпрези, разом з тими, що їх заповів центральний Церковний комітет Філядельфійської Митрополії, без сумніву вийшли б імпозантніше й піднесли б на дусі нашу суспільність, а разом з тим зміцнили б нашу Українську Католицьку Церкву, якби все це відбувалося під патронатом Патріярха Йосифа. Можна сподіватися, якщо б наші церковні чинники, головно ієрархія спільно й окремо звернулися в цій справі плямо до Святішого Отця Папи Павла VI, то рішення про заборону виїздити Блаженнішому було б змінене. Очевидно, що такий демарш повинен би бути підтриманий і громадськими централями. В нормальних державних умовах кожного народу у справи такого засадничого значення встряває уряд і дипломатичні представництва. У нашому випадку це може виконати наш громадський провід і на його акцію мирянство очікує.

Мирянські організації зі свого боку. вже прохали Папу, щоб уможливив Блаженнішому приїзд до Філядельфії. Ця акція висилання масових листів до Ватикану продовжується. Але почин мирян мав би бути скріплений бажанням і заходами Владик та всієї організованої громади. Зробімо все, щоб наша Помісна Церква не була присутньою наче сирота в 41-му Євхаристійному Конгресі без свого Батька і духовного Провідника!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

18-го ЛИПНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Піврічні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. На порядку: звіт К. Комісії та роздача дивідендових чеків. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — М. Яремчук, рек. секр.

Розшуки

ПОШУКУЮ
М. САЛЯКА
який колись мешкав на такій адресі: Mike Salak, 191 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. Хто знає про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Maria Szpynda з д. Kudlik
36 Oak Street
Yonkers, N.Y. 10701
Тел. (914) 965-2296

Розшукую свою родину, яка знаходиться в Америці — Дянетон або Донетон. Я сама з роду **Марчаків Розалія Дмитрівна**, з с. Береги, а по чоловікові **Терлецька Розалія Дмитрівна** — розшукую своїх братів **Павла Марчака Ельковича** та **Івана Марчака Ельковича**, а мама їх називалася Анна Марчак. Може хто знає їх, просимо писати на адреси:
Львівська обл.
Старий Самбір, район
Село — Терло
Терлецька Розалія Дмитрівна
або Petrunela Dowhaniuk
2829 W. 12th Street
Cleveland, Ohio 44113

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ.

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!